

Църковен вестник

излиза от 1900 година

Сп. А1

2000

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА С, БРОЙ 1

СОФИЯ, 1 - 15 ЯНУАРИ 2000 г.

ЦЕНА 400 / 0,40 лв.

<http://www.aster.net/orichurch.bg>

• Послание от Витлесем на предстоятелите на поместните православни църкви по случай началото на честваниета за 2000 години от Рождението по път на нашия Господ Иисус Христос

стр. 3

• Хронология и дух на апостолските времена - аналогии с днешния свят
стр. 4

• „Опасни“ ли са новите лични карти
• Светогорският старец Паисий за знака на последните времена
стр. 6

• Рождество Христово и православните българи в чужбина
• С какво Рождество Христово промени света - резултати от националния конкурс
стр. 7

Уникално събитие в църковната история

Юбилеят - 2000 години от Раждането по път на нашия Господ Иисус Христос - събра за първи път във Витлесем предстоятелите на поместните православни църкви. В празненствата взеха участие делегации от 14 поместни православни църкви, водени от Вселенския патриарх Варфоломей, Йерусалимския Диодор, Московския и частично Русия Алексий II, Сръбския Павле, Румънския Теоктист, Българския Максим, Грузинския Илия II, Кипърския архиепископ Хризостом, архиепископа на Еладската православна църква Христодул, предстоятеля на Полската православна църква митрополит Сава, архиепископа на Албанската православна църква Анастасий и представителя на Чешката православна църква епископ Иоан. В празника не успях да вземат участие Александрийският патриарх Петър VII, който бе представяван от митрополита патриаршия.

Българската църковна делегация за тържествата във Витлесем бе водена от Негово Светейшество Българския патриарх Игнатий IV, представляван от Пергамския митрополит Иоан (Цариградска патриаршия).

Българската църковна делегация за тържествата във Витлесем бе водена от Негово Светейшество Българския патриарх Игнатий IV, представляван от Пергамския митрополит Иоан (Цариградска патриаршия).

Българската църковна делегация за тържествата във Витлесем бе водена от Негово Светейшество Българския патриарх Игнатий IV, представляван от Пергамския митрополит Иоан (Цариградска патриаршия).

патриарх Максим и включващи Техни Високопреосвещенства Варненски и Великопреславски митрополит Кирил и митрополит Геласий главен съелектар на Светия Синод, както и г-н Ангел Златев, началник за културни просветни отдели Светия Синод.

На 5 януари в Йерусалимската патриаршия се състои Събор на предстоятелите на поместните православни църкви и техните тајномощни предстоятели, пристигнали за юбилейните тържества в Светата земя. На тази събота се приет текстът на „Послание на предстоятелите на поместните православни църкви по случай началото на пращуването на 2000-летието от Рождението по път на нашия Господ Иисус Христос“ (пълния текст на посланието публикуваме на стр. 3).

Същия ден кметът на Йерусалим г-н Е. Олмерт даде прием за предстоятелите на поместните православни църкви и държавните ръководители, на които ги награди със златен медал „Витлесем - 2000 Рождество“. От името на всички предстоятели слово произнесе Цариградският патриарх Вартоломей. В него той отбеляза, че Витлесем може да бъде наречен „столицата на третото хилядолетие“.

На 6 януари в Тронната зала на Йерусалимската патриаршия, в присъствието на предстоятелите на поместните православни църкви, Йерусалимският патриарх Диодор връчи дошлиите за празника ръководители на страни с преобладаващо православен стр.

Още за събитието
на стр. 2 и 3

Снимка: Ройтерс

Личните карти и християнската свобода

Още в самото начало трябва да кажем, че тези тревоги са основателни. Те не са беспочвени и приканват към

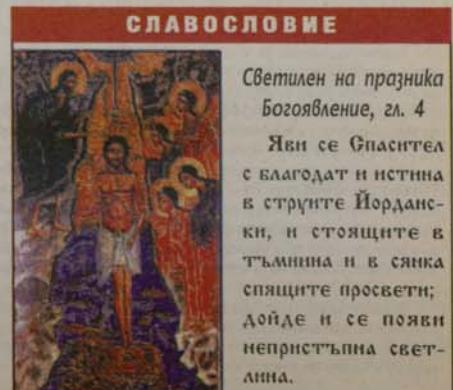
серийно отношение по въпроса

Ако у нас напрежението все още е по-ниско, отколкото в Гърция и Украйна, но и у нас в България започват да се организират тревожните настроения на християните около личните и кредитните карти, цифровите кодове, електронните пари, числата на антихриста и т. н. Вече тече подписка против въвеждането на новите лични карти и задграничните паспорти. Готовт се протести и действия, подобни на тези в Гърция.

ложение спрямо новата империя на развития свят. Но християните от православните страни на бившия Съветски блок имаме едно предимство. Ние знаем много добре къде точно минава границата между светската, гражданска и политическа свобода и истиинската духовна свобода, защото сме изживели втората, близайки липсата от първата.

В България компютърните технологии не са в такъв застой, както индустрията и селското стопанство.

На стр. 6

СЛАВОСЛОВИЕ

Светилен на празника Богоявление, гл. 4

Яви се Спасител с благодат и истина в стръните Йордански, и стоящите в тъланица и в сянка спящите просветни; дойде и се появи непристъпна светлина.

БЪЛГАРИЯ

Освещаване на бойните знамена

На 6 януари, Богоявление, до ротондата „Св. Георги“ бе отслужен Белик Богоявленски водосвет. След това бе извършено освещаване на бойните знамена на България.

На водосвета присъстваха българският президент и главнокомандващ на армията Петър Стоянов, министърът на отбраната Бойко Ноев и началникът на Генералния шаб ген. полк. Михаил Миков. По покана на президентството, отправена към Негово Светейшество Българският патриарх Максим, бе възстановена традицията освещаването на бойните знамена да бъде извършвано от канонично духовенство. Поради отсъствието на Негово Светейшество във връзка с празниците по случай 2000 година от Рождество Христово във Витлеем, с благословението на

Св. Синод на БПЦ, водосвета извърши представителят на Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ Негово Преосвещество Величкият епископ Галактион в съслужение с отец Антоний Найденов, ефемер при храма, и дякон Иван Иванов.

Българският патриарх Максим разказа за посещението във Витлеем

На 16 януари в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ Негово Преосвещество Величкият епископ Галактион във връзка с празника посещение на бойните знамена извърши св. Литургия. В богослужението молитвено участие взеха Негово Светейшество Българският патриарх Максим, Варненският и Великордеславският митрополит Кирил и митрополит Геласий, главен секретар на Светия Синод, които съставляваха официалната църковна делегация от БПЦ

за тържествата във Витлеем.

След Литургията Негово Светейшество сподели пред богословците духовната радост от участието му в честванието на 2000-годишнината от Раждането по път на Господ Иисус Христос във Витлеем. В словото си патриарх Максим набегна на единството на представителите на всички православни църкви, изразено в обичая Литургия и съвместна Евхаристия по време на тържествата в Светата земя.

ЦВ

Есенната епархийска конференция

на Българската епархия в Америка, Канада и Австралия, състояла се на 1 и 2 октомври 1999 г., с приела следните резолюции до сиорийските свещеници и председателите на църковните настоятелства в епархиите:

Празницествата за 2000 г. от Рождество Христово да започнат от 1 септември 1999 г. и да продължат до 31 декември 2000 година.

Всяка църковна община да организира помеснични тържества през този период, които да отбележат по съответни начин историческият момент.

Официалното епархийско честване ще се състои по време на 25-ия юбилейен събор на 23 и 24 юли 2000 година във Вашингтон.

Конференцията на сърчава всички сиорийски свещеници и председатели на църковните настоятели-

ства да отбележат това празненство.

Темата на юбилея е: „Иисус Христос е същият вчера, и днес, и во веки“ (Евр. 13:8).

Конференцията препоръчва на сиорийските църкви да включват тази тема в празненствата си.

Конференцията окуражава клири и православното изпълнение в спахиря да вземат участие в епархиите тържества по повод 2000-та година на 25-ия годишен събор във Вашингтон в израз на взаимна надежда в очакваното хилядолетие от Раждането на Христос.

Конференцията на сърчава православното и изпълнение да участва в тържествата на всички християнски общности по места. На 1 януари 2000 г. в 12 часа по обяд да бият камбаните 5 минути на всички наши храмови в знак на възхвала на въплътилия се

Господ.

Конференцията одобрява специални молитви по случай 2000 г. и влагала на сиорийските свещеници да я прочетат главно след сутубата ектения на св. Литургия на 1. I. 2000 г.

Конференцията счита, че най-подходящият начин за отпразнуването на 2000 г. е молитвата – тази че Христовият мир, милост и истина да пребъдат в света.

Конференцията изразява най-горещи поздравления до Негово Светейшество Българският патриарх Максим, Св. Синод, спахирски клири и богољубивото пастъво в диоцеза ни по повод големия юбилей.

Конференцията призовава всички спахирни „да се родят свищ“ в Господа чрез техните подобии на Христа мисли, думи и дела.

† Американски и Австралийски митрополит ЙОСИФ

Строеж на параклис при Университетската болница „Царица Йоана“

Принос на медицинската управа на Университетската болница „Царица Йоана“ пред прага на 2000-та юбилейна година от Рождество Христово с изграждането във вътрешния двор на болницата на храм „Света Богородица – Всех скорбящих радост.“

Болните, дошли да се лекуват, ще имат утешителна възможност в този храм да се молят на св. Богородица, която с утеха и радост на всички болни, страдали и скърбящи, да просят нейното майчино застъпничество и молитва пред престола на Всевсични Господ Бог; да дава просветление на лекарите правилно да определят заболяването и съответно да насочват лечението.

Първата копка, поставяне основен камък и кръст бе направено на 20 декември от Негово Светейшество Българският патриарх и Софийският митрополит Максим в съслужение с митрополитския викарий Негово Преосвещество епископ Гавриил и Негово Високопредобрен протосингела на Митрополията архимандрит Николай, с участието на свещенството при църквата „Свети Седмочисленици“, на хоровия състав и организационната помош на членовете на християнското братство „Св. ап. Тома“ при същия

† Траянополски епископ ИЛАРИОН

На 21 януари Православната на Църква празнува паметта на св. Максим Изповедник. По този случай честитим именния ден на Негово Светейшество Българският патриарх Максим и му пожелаваме „благоденstvene жите, здравие же и спасение, и во всем благое поспешение“, по молитвеното застъпничество на неговия покровител. На многая лета, Светейший Владик!

ОТ СВЕТА

Рождественската литургия във Витлеем

На 7 януари сутринта във вителската базилика „Рождество Христово“, построена над пещерата, в която се е родил нашият Господ Иисус Христос, бе извършена Рождественска литургия. В нея участваха всички първоцареси на поместни православни църкви от приставието на сърбите южните и централни Тържеселенски Рождественски липури, въздушни на гръцки, турско-православни и др. езии, на които се провеждаше Православие.

На богослужението починаха пристави на Белгия, Гърция, Германия, Кипър, Молдова, Румъния и Украйна, както и покъщно подали да състige на престолите на Русия и България. Ещайки България беше представена от председателя на Народното събрание „Иордан Соколов“.

Празненето се проводи до 7 януари, като се прати по Южния път. Западните пристави на поместни православни църкви се събраха с времето на отбелязването на Рождество Христово от църквата до нея.

По данни от Интернет

Представителите на поместните православни църкви пред вителския храм „Рождество Христово“ в деня на празника

Базиликата „Рождество Христово“ във Витлеем

Престави се в Господа митрополитън на Чехия и Словакия Доротей

На 30 декември 1999 г. на 86-годишна възраст

почина архиепископ на Прага и митрополит на Чешките земи и Словакия.

Негово Блаженство Доротей е представен на 30 декември 1999 г. на 86-годишна възраст

митрополит Доротей е извършено на 4 януари 2000 г.

Светия Синод на Православната църква на Чехия и Словакия назначи на свое заседание Негово Високопреосвещество епископът на Чешките земи и Словакия.

Негово Блаженство Доротей е представен на 30 декември 1999 г. на 86-годишна възраст

ЦВ

Митрополит Антоний Сурожки – доктор на богословието на Киевската духовна академия

С решение на Учебния съвет на Киевската духовна академия от 24 септември 1999 г. за забележителната му научна работа в областта на богословието и в знак на дълъкото уважение към светителските му заслуги за благото на светата Православна църква-майка, на Сурожкият митрополит Антоний бе присъден доктор на богословието". При връчването на високото отличие бяха отбелязани многообразните пастърски заслуги на митрополит Антоний – най-стария по хиротония архидиакон на Ръката православна църква.

Много православни християни и в Украина, и в Русия дължат своята православна вяра и укрепване в християнския живот на проповедите му, които дос苔аха до тях чрез радиопредаването от Англия, както и при посещенията му в СССР.

Пред две години той е бил в украинската столица по повод отпечатването на негов сборник проповеди от издателството на Киево-Печорската лавра.

Митрополит Антоний е почетен доктор на богословието на Абърдинския и Кеймбриджки университет.

Йеромонах Иларион (Алфеев) получи степен „доктор на православното богословие“ в Париж

На 10 декември се проведе извънредно заседание на Учебния съвет на Православния богословски институт „Св. Сергий“ под председателството на ректора на института Европейският архиепископ Сергей, управляващ западноевропейските руски енории под юрисдикцията на Константинополската патриаршия. Участниците в заседанието единодушно взеха решение да присъдят научна степен „доктор на богословието“ на йеромонах Иларион (Алфеев) за книга му „Живот и учение на св. Григо-

рий Богослов“, издадена през 1998 г. Авторът е с секретар на Отдела за външни църковни отношения към Московската патриаршия и отговоря за междухристиянските връзки. Книгата на йеромонах Иларион беше характеризирана от декана на Парижкия богословски институт протопресвитор Борис Бобрински и професор Н. В. Лоски като значителен принос в развитието на съвременното богословие, свидетелстваш за възраждане на патрологията в Руската православна църква.

По данни от Интернет

ДОКУМЕНТИ

Послание на предстоятелите на православните църкви по случай началото на честванията на 2000-годишнината от Рождението по път на нашия Господ Иисус Христос

1. Ние, събрали се по Божие изволение и по Божия милост предстоятели на светейшите православни църкви, след като служихме заедно в светия храм на Рождество на Господ във Витлеем днес, 25 декември 1999 г. – 7 януари 2000 г., празник на Рождението по път на Господ Бог и Спасителя наш Иисус Христос, изпращаме от Богоприемната пещера целование на любовта до всички наши братя и съслужители по вселената и благословение от Бога до цялото изпълнение на едната свeta съборна и апостолска Църква, заедно с всички вярващи в Христос по света. Радвайте се винаги, братя, в Господа нашия Бог.

2. Хвала и славословие отправяме към покланяния в Троица наш Бог, Който е поставил годините и времената в Своя власт, за това, че ни устроил благополучно до достигнене до тази историческа годишнина на възпълнението на нашия Господ „да се поклоним пред подножието на нозете му“ (Пс. 131:7), където неизмеримата Му любов „наведе небесата и слезе“ (2 Цар. 22:10) за спасението на света. Карай върху второто хиладолетие след Раажденето на Христос Църква, върна на светоапостолското и светоотеческото предание, стои с боязнь пред неизразимото човеколюбие на Бога, Който чрез действието на Своята любов преобразява времето от носител на темето и смъртта в колесница на живот и нетление, и от обикновен указател на календарните промени, служещ за организиране на човешкия живот, в предвкусане на вечността.

3. За православната ни вляра възпълнението на Сина и Словото Божие в определено време и на конкретно място изразява преди всичко освещението на историята и света през преобразяването им в царство на Бога. Разделянето на историята, вследствие на Божественото възпълнение, на време преди Христа и след Него напомня на человека, че от онзи ден нататък времето и историята се разбираят и се разглеждат вече не от гледната точка на този свят – на политическата, военната и икономическата мощ, макар и те временно да надделяват, – а от перспектива на Царството на Божията любов, която има основно значение в историята и чието издаване във времето е белизант от Рождеството на Господа от Дух Светий и Приснодева Мария.

4. Празнувайки със съзнанието за тази истина деня на Рождението на Господ Иисус Христос в свещеното място на Неговото явяване, отправяме поглед към изминалото двухиладолетие от историческия живот на Църквата с благодарност към нейния Господ и Основател, защото чрез Светия Дух Той я запали здрава, като потвържди на Неговите думи, че и портите адски няма да я надделят (Мат. 16:18), макар и често пъти преследвана да кърв. Действително историческият живот на Църквата през целия този дълъг период от време беше една победоносна борба с различни врагове, така че тя да не може да се похвали с друго, по думите на Апостола, освен със своите „немощи“ (2 Кор. 12:5), украсена „като с багренца и висон“ с кръста на своите мыненици и непрестанно наложвана с „потоците съзы“ на преподобните й подвижници. Затова Православната ни Църква продължава да дава за пример на съвременният свят Кръста на Господ, Който беше „кърък и смирен по сърце“ (Мат. 11:29), Който обича всеки човек независимо отраса, цвет, пол или други различия, дори и грехия, и „най-малки брат“, когото могъщите на земята, за да постигнат целите си, често пъти жертвят съжаляванието им.

5. По време на своето 2000-годишно съществуване Църквата Христова често пъти е наранявана от неупските и греховността на своите членове, пастири и насоми, и е давала на хората изъви ная поводи, повече измислени отколкото истиински, да я критикуват и да се опълчват срещу Всесветия й Основател и Неговото чисто тяло, „което е църквата“ (Кол. 1:24). Най-трагичен израз на този факт е разделението на християнския свят, дължащ се до голяма степен на човешкия егоизъм и другите човешки слабости, нещо което не може да остави безразлични обичашите Църквата, а най-вече епископите, поставени от Бога за пазители на нейното единство. Съблазната на разделението на християнския свят, наследено от обстоятелствата и събитията на двухиладогодишния живот на Църквата, стои пред нас като кървава рана, за изцелението на която сме призвани да се молим непрестанно всички, да се грижим непрекъснато и да работим неуморно.

Ние също така искрено и дълбоко съжаляваме за съществуването на разколите вътре в нашата света Православна църква. Ние още веднъж осъждаме тези разколи и призоваваме всички разколници да са върнат в лоното на каноническата Църква.

6. И така, като забравяме че е зад нас и като силно се стремим към това, че е пред нас (Фил. 3:13), по израза на апостол Павел, ние гледаме към новото хиладолетие с доверие в промисла, любовта и милостта на Всеблагия Бог, и в същото време дълбоко осъзнаваме сложността на проблемите, кризисната на времето и тревогата, която е обезле съвременния човек. Като пастири на Православната църква, която винаги е била помощник на човека в проблемите му, не можем да сме безразлични към онова, кое то новото хиладолетие въвежда на хората, и към това, кое то подобно на двоустори меч обещава да намери решение на проблемите и освобождаване от злините, а същевременно заплаща оцеляването на човека като „образ Божий“ и на творението като „много добро“. Изповядвайки чрезе Възпълнението и Възкресната Господ като Син Божий и единствен Спасител на човека и на целия свят и като Устроител на светата Му Църква, проповядваме и ние, както Той проповядва и както отците ни повториха, покланянето като единствен път за спасение на всеки човек по всяко време и във всяка епоха и обстоятелство.

7. Фактът, че настоящото евхаристийско събрание на предстоятелите на православните църкви се извършва във Витлеем, Светата земя, и показващи нашето единство и получавайки благодат от Господ Иисус Христос, любовта на Небесния Отец и общението на Светия Дух, ни приканва коленопреклонно и молитвено да възвестим на близки и далечни небесното послание на ангелите, което бе чуто в тайнствената нощ на Божественото Рождение на Изкупителя: „Слава във висините Богу, и на земята мир, между човечеството благоволение“ (Лука. 2:14). Затова ние отправяме призив от това свето място към могъщите ръководители на света – да гарантират и утвърдят многоизложен мир в този район за всички живеещи тук народи, като зачитат установленото от векове статукво на същества места.

Поклонническите посещения на светите места от всички християни в света през мирни времена са особено благословени и носят духовно отрязване в Христа и обновление на всяка християнска съвест, понеже в тях живеем и почиваме, според съзнанието на отците от VII вселенски събор, „отгледания и явил се, и познал плът, и освободил ни от заблудата Христос Бог наш“. Стоики на това свято място, чувстваме важността на богословското слово на светия наше отец Атанасий Велики за възпълнението на Господа: „Той се въплъти, та ние да се богоуподобим и Той юви Себе Си чрез тяло, та ние да имаме представа за Невидимия Отец“.

8. От това най-свещено място и в името на Владетеля на света Иисус Христос с голяма любов призоваваме всички народи и техните ръководители да положат усилия за прекратяването на войните и за решаването с мирни средства на възникналия спред тях разногласия, и с всички сили да подпомагат и възстановяват духа на помирението. Православната църква е готова да съдейства за това чрез средствата, с които разполага, които съвсем не са политически, а имат чисто духовен характер, за да престане религията да бъде причина или повод за войни, както това често се е случвало в миналото, и да е постоянен фактор на мира и помирението. Проникнати от този дух, обиждаме взор към другите големи религии, по-конкретно към монотеистичните религии – юдаизма и ислама, с намерението да създадем възможни благоприятни предпоставки за диалог с тях в името на мирното съвместно съществуване на всички народи. На основата на съдържанието на Евангелското учение и на нашето Свещено Предание Православната църква отхърка ненавистта към чуждите убеждения и съзъда религиозния фанатизъм във всичките му проявления.

9. Проче, от това място и в името на „Предалия Себе Си за живота и спасението на света“ Господ Иисус Христос ние сърдечно противаме ръка на човеколюбиво съчувствие и подкрепа на всички, които са подложени на дискриминация, от какъвто и да било вид, само по причина на естествено, социално или културно различие. Очакваното увеличение на придвижването на хората в новото хиладолетие е възможно да създаде ред проблеми и ще направи необходимо осъществяването на съвместното съществуване и мирно съжитието на различните култури. Това не трябва да се постига чрез погълдане на специфичните особености на отделните култури в морето от уединявящата и единокултурна глобализация. Ние също считаме за необходимо да насочим вниманието на възраждате в Христа върху появата на нов вид идолопоклонство чрез обоготворяване на насилието, парите и удоволствията, които заплашват да заменят в живота на хората любовта на Троичния Бог, свободата, неповторимостта на човешката личност, а също и предвидуването на приобщаването към вечното царство Божие – единствения истиински смысли на човешкото съществуване.

10. Проникнати от дълбоко чувство на пастирска отговорност пред нашето паство, ние искаме да осъдим провеждането на прозелитизъм от страна на някои инославни изповедания и религиозни групи в района, които Православната църква обръжва духовно от векове. Ако те не се съобразят със съществуващи църковно-каноническа структура, принципите на християнската нравственост и елементарната етика на взаимно уважение на християнско равнение, тогава последните, които ще са резултат от възникналите проблеми между самите тези християни в новото хиладолетие, ще бъдат неприятни. Ние храним надежда, че тези изповедания и групи ще зачитат каноническите права, свобода и истина на всяка една Православна църква.

11. При настъпването на третото хиладолетие от Рождество Христово човекът е изправен пред лицето на бурен научен прогрес, които с помощта на технологиите обещава избавление от много болести и подобряване стандарта на живот на хората. Църквата с голяма радост приветства тези усилия, но в същото време обелязва голямата опасност, която се крие в радикалната намеса на човека в структурата и състава на генетическото вещества на живите същества, а също и побуждащият ефект от необмислената и егоистична намеса на човека в околната природа среда, в резултат на която се нарушива балансът, осигуряващ жизнеспособността на тази среда. Изправени пред тази опасност, ние се обръщаме към всички отговорни лица, когото очертават границите, в които може да се развива науката, да гарантират свободата и уникалността на човешката личност и целостта на Божието Творение.

Освен това, в новото хиладолетие взириволасни могат да се окажат големите социални проблеми, от които вече страдат отделни лица и цели народи. Такива проблеми са безработицата, гладът,

увеличаващата се пропаст между богати и бедни, жестоката експлоатация на труда, комерциализацията на човешкия живот, неизлечимите болести и тежките човешки страдания. Православната църква счита за особено важно решаването на проблемите на съвременната младеж, от чието духовно възпитание, нравственост и социална ориентация зависи в голяма степен бъдещето на човешките общества и човечеството като цяло. Обръщането към „похотта на пътта и похотта на очите“ (Иоан. 2:16), към лъжепознанието на някои религии и идеологии, употребата на наркотици и необмисленото отглеждане от живота според Бога към умопомрачена форма на живот, внасят дух на разложение и в резултат на това предизвикват преждевременен духовен и биологически упадък на младежта. Промишлените, любовта и особено пастирската грижа на Църквата за децата и младежите, по примера на благословението и любовта към тях на вечния образец за младежите – Господ Иисус Христос, ще бъде постянна и неизменна, с цел съзидателността на младежта в областта на евангелската вяра и живота на Църквата да бъде добър плод за света.

От самото си се разбира, че пастирската грижа на Църквата се простира и върху богоадания институт на семейството. Тази грижа, винаги и задължително се е основавала на светостта на свещеното тайство на християнския брак. Източник на възхновение, силы и просвещение при решаването на всички споменати проблеми е светлината на Евангелието и деятельности живот на светите на нашата Църква. В тази духовна светлина и имайки за критерий зачитането на правата на човека в международна сфера, е необходимо да се контролират наблюдаваните тенденции за реорганизация, чрез които се стреми да се достигне до нови държавни образувания или чрез раздробяване, или чрез унификация на съществуващи единици. При това развитие е необходимо да се има предвид свободата на волята на заинтересованите народи и не трябва да им се налагат със сила или задачно тези идеи. При това отвъдъвремя всяка тенденция към национализъм или расизъм, стремящи се да изолчат Православната еклезиология.

12. Брата и чада в Господа!

Това свето място, Витлеем, днес се озарява от благодатта на Троичния Бог като място на всемирен духовен интерес и чрез нас се отправя послание на единството, любовта, мира и благодатта.

Задължени на всеки християнин е да приеме с чисто сърце, смирение и покаяние тази небесна вест като начало на новото хиладолетие. Нека не надделяват в нас чувството на страх и пессимизъм.

Аpostолската вест в конкретния случай е най-полезна и актуална. „Надеждата на посреща, защото любовта Божия се изля в нашите сърца чрез дадения нам Дух Светий“ (Рим. 5:5). Изкупителят Христос дава изход от всяка човешка безизходица. Христос дава на света Своя мир, както Той Самият казва: „Мир в оставям; Мир ви давам (Иоан. 14:27). Христос е Спасителят на света и на всеки от нас. „Зашоц от небето няма друго име, на човеки дадено, чрез което трябва да се спасим“ (Деян. 4:12). Благовестната сила на Светия Бог върху света надмисна човешката немощ и „невъзможното за човечите възможно за Бога“ (Лука 18:27). Личното възраждане и освещаване ние, православните християни, чрез от участия си в свещеното тайство на Божествената Евхаристия, в което се приобщаваме с Тялото и Кръста на Господа за прощаване на греховете и за живот вечен.

Затова сега, на днешния наш Евхаристичен събор, заедно с цялата Православна църква благовесчено прекланяме колене пред Всесилния Господ, Който възсия от пещерата като Сълнце на Правдата, в света остави образец за живот, на Кръста ни изкупи от рабството на отчуждението и с победеносното си Възкресение ни дари живот вечен. Тръгвайки от мястото на Рождението по път на Изкупителя Господ, вървим винаги към Него, и се надяваме, молим и вярваме, че всички ние, възродени чрез Светия Дух, ще влезем в новото хиладолетие.

Братя, „всяки, който е роден от Бога, побеждава света; и тази е победата, която победи света – нашата вяра“ (Иоан. 5:4). Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с всички нас. Амин.

† Вселенски патриарх **Вартоломей**

† За Антиохийската патриаршия: Пергамски митрополит **Иоан**

† За Александрийската патриаршия: Картагенски митрополит **Хризостом**

† Патриарх на светия град Йерусалим и цяла Палестина **Диодор I**

† Патриарх Московски и на цяла Русия **Алексий II**

† Сръбски патриарх **Павле**

† Румънски патриарх **Теодосий**

† Български патриарх **Максим**

† Католикос-патриарх на цяла Грузия **Илия II**

† Кипърски архиепископ **Хризостом**

† Архиепископ на Атина и цяла Елада **Христодул**

† Митрополит на Варшава и цяла Полша **Сава**

† Архиепископ на Тирана и цяла Албания **Анастасий**

† За Църквата на Чешките земи и Словакия: **Михайловски епископ Иоан**.

Апостолски времена

2000-ната година, която бележи края на второто хилядилетие е подходящо време за разносиета.

Преди почти 2000 години християнството започва да се разпространява от група неуки рибари, за да се превърне по-късно в световна религия. Съвременното човечество недумява как е възможно това. Днесните „учени-изследователи“ се опитват да открият

Каква рекламина стратегия

са използвали Христовите ученици за постигането на своите цели. Социологи търсят корените на този успех в социалната насоченост на християнството. А богослови с модерни мислени откриват, че успехът на Христос сред народа се дължи на привлекателния му външен вид и бунтарските проповеди. Образът, който съвременният човек има за Иисус Христос и Неговото дело, е оформен не от църковния мюнхен, а предимно от „най-новите научни открития“ и се тиражира от медии. А средствата за масово освещаване са се специализирани да правят всяко нещо интересно и забавно, за да развлечат зрителите си. Измислятено на забавни случаи, съврзани с проповедите на Иисус Христос, интриги и „най-нови открития“ за личния му живот имат приоритет. И всичко това се представя като плод на дългогодишни изнурителни научни изследвания. Като цело

се оформят няколко образа на Спасителя

Единият ни оставя с впечатлението, че Иисус Христос прилича на някой от положителните герои в латиноамериканския сериал – красив, добър и страдаш. Другите образи, които се изграждат, са или на революционен водач, или на измамник, или на голям учен и духовен мислител, надминал своята епоха и останал неразбран от съвременници си, и т.н., и т.н.

Изброяването може да продължи. Но по-важното в случая е, че нико един от тези образи не е истинен. В края на 20 век, когато се гордесме, че имаме достъп до възможно най-много информации, се оказва, че не знаем кой е Иисус Христос и каква е била мисията му. Оказва се, че след 20 века християнство човечеството неуспешно е попадло в езичество и идолопоклонство.

Едни от най-почитаните идоли на съвременници са в науката и безпрекословната вара в нея. Измивашкият век „убеди“ хората във всемогъществото и всезнанието на науката. Тя е тук до нас всеки ден и ние се ползваме от неяната помощ. Духовният свят е невидим и поради това не сме съвсем убедени в съществуването му. Но учениците ще открият какво става и там

Иисус Христос и дванадесетте апостоли

Хронология и дух на апостолските времена

Хронологически апостолските времена като начален период в църковната история съвршват към края на I век и обхващат земния живот на Христовите апостоли.

Следва т. нар. период на апостолския мъже. Теса преките ученици и духовници чеда на св. апостоли – св. Климент Римски, св. Иаковий Богомоц, св. Поликарп Смирненски и др.

Към края на II век се развила противоверейската литература и периодът до Първия вселенски събор (325 г.) усъдили се нарича период на християнските апологети – св. Юстин Мъченик, св. Теофил Антиохийски, Кодрат, Аристид и др. Този период съблaga с големите гонения срещу Църквата.

След приемането на Миланският едикт (313 г.) и спирането на гоненията, с началото на Вселенските събори, започва периодът на Великите отци на Църквата – св. Атанасий, св. Кирил Александрийски, св. Йоан Златоуст, св. Василий Велики, св. Григорий Богослов.

На този фон, апостолските времена носят духа на живота евангелска проповед, преди това е била фиксирана в книги, тълкувания и богословски трудове, такава, каквато апостолите са чули непосредствено от Христос.

Днешният свят притежава съкровищата на цялото светоотеческо творчество, напротивно за 20 века, но съкачва подчес като библиография. И за да попърси духът на съвременния човек тези съкровища, отново е нужна живота проповед на евангелието и учението Христово. Защото томофет и дискутирането остават мъртви и безполезни без духа и благодатта.

ЦВ

и тогава всичко ще е ясно. Защо било толкова трудно на старозаветните евреи да се спазят от идолопоклонството, ображдащо ги отвсякъде? Защото тяхният Бог е невидим и скъсан е много далеч, а езическите божества може да си ги поставят в къщата, да ги виждат и да се чувстват силен ритъм от тяхното присъствие.

В апостолските времена, когато св. апостоли са проповядвали Христовото учение, човечеството също е служило на езически божества. Тогава Основателят на Църквата изпраща Свите ученици в света със запътка: „Идете, научете всички народи...“ (Мат. 28:19). Апостолските времена са времена на проповед за това Кой е Христос и какво е донесъл на хората

Човекът Вече не е изгнаник

а син Богът. С благодатта на Светия Дух Христовите ученици от прости рибари се превръщат в проповедници на Евангелието – радостната вест за издането на Иисус Христос. Който направи възможно връщането на човека в рая.

След 20 века тази блага вест все още зучи за тези, които имат уши да слушат“. Живеем във времена, близки по дух до апостолските. И днес много хора искаат да научат Истината за Спасителя и днес мнозина

Го търсят с чиста вяра. Затова тези, които имат знанието за Словото, трябва да Го проповядват – от амвона, от телевизията, в частни беседи с живота си... Всеки един християнин е призван да благовести на близките си. Винаги да е готов да изповядва вярата си.

Нуждата от християнска просвета у нас се чувства отдавна. В края на мината година българите биха сполетели от възможността да се запознаят с последните изследвания на западни и източни учени за живота на Иисус.

Изтъкнатият наш журналист Тома Томов използва авторитета си и чрез серия научноподобни публикации във в. „Труд“ даде своя принос в тази насока, кое то се оказа и своеобразна подкрепа за ислепия филм „Животът на Иисус“ (вж. ЦВ, бр. 22 от 1999 г.).

Няма да се спират на мотивите за създаването на тези произведения. Да приемем, че са образователни – да се „запознаят“ българите с научните изследвания за християнството.

Но християнската вяра се основава също върху изследване – на Словото, Което „стани път, и живя между нас, пълно с благодат и истина“ (Иоан. 1:14). Това изследване се нарича

личен опит от общуването с Бога

То с постижение на всеки отделен човек, то е съкровено и не подлежи на описание. Това са мистика. Св. ап. Петър казва: „Ние ви виждаме силата и пристъпите на Господа нашего Иисуса Христа, не като следваме хитро измислены басни, а като станахме очевидци на Неговото величие“ (2 Петр. 1:16). Затова недодължни „научни изследвания“, тиражирани от масмедиите, не могат да бъдат благовестие, нито проповед за Спасителя. Те имат друга цел...

Всичко написано до тук не значи, че Православието не уважава науката. Напротив. Но не науката, която тръгва съзрание

от съгласни, кое то не може да се разчете, ако не се знае сумата. И тък като Вече е изгубено преданието за точното произнасяне на свещеното Божие име, остават десетки възможни комбинации, от които нито една не е сигурна. Най-популярни са Йехова и Яхве, но и те са условни. Евреите замествали тетраграма със синоними – Сабат, Елоим, Агона и др.

На нас, позналите Христа като Син Божий, ни е дадена синонимна близост с Бога. Развръсти си велики тайнини за Единосъщната Троица. Дарено ни е богоизпълнение. Оказана ни е висока чест – възможността да общуваме лично с Господа.

А, странно, оказваме се по-нейните и от юдие и изпадаме в крайност, противоположна на тяхното страхопочитание.

Полина ГЕОРГИЕВА

СТАНОВИЩЕ

Що е то да си консултант в БНТ

Внавечерието на Рождество Христово и юбилейната 2000 година Канал 1 на БНТ излячи четирисерийния английски филм „Животът на Иисус“. Това е филмова продукция на Би Би Си и за съжаление, погрешно адресирана към българския зрител. Тя по-скоро е предназначена за жаждания за сенации, индиферентен към християнската религия западен човек. Не знае кой и по какви критерии беше избрали именно този филм като коледен подарък за възрастни българи?

Филмът в машинопис ми бе предоставен за консултиране малко преди иззвучаването му. Даже и да не бях го консултирал, той пак щеше да се появи на телевизионния еcran, само че в още по-неприметен вид. За сведение на онзи, който не са консултирали подобен филмът материал, считам за свой дълг да поясня, че задълженията на консултантът се състоят в привеждане на библейските цитати, там където ги има, в съгласие с официални синодални превод на Библията; уточняване на библейски и исторически имена, както и поставяне на съответните ударения върху тях, нещо което не влеза в задълженията на преводчика на филма.

Едно е да бъдеш консултант, а съвсем друго – автор на филм. Старат съм се колкото е възможно да смекча някои отризи, изречени от показаните във филма богослови и историци, но не мога и нямам това право да променям казаното от тях. Съвременни реагирам срещу изльчването на филма, но ми бе отговорено: „Направете вие по-добър филм!“

Мисля, че има добри филми на религиозна тематика. Културни организации „ИКО Светлина“ многократно е предлагала и продължава да предлагат подобни филми на БНТ, при това с платено право лично от организацията за изльчване, но няма кой да ги приеме. Затова „ИКО Светлина“ ти предлага и се изльчва, разбира си, безвъзмездно по кабелните телевизии, където се гледат от по-ограничен кръг зрители.

Многократно съм казвал, че преди 1989 г. в България имаше воинствен атеизъм, а сега за съжаление – скрит атеизъм. Той изглежда напира добра почва за съществуване в БНТ.

А. КРЪСТЕВ

Как се пише името Божие

Евреите го отбелязват със загадъчни тетраграми – четири букви от еврейската азбука. Но никой не знае как точно се чете, защото съществува гревна забрана то да бъде произнасяно. В староеврейския език имало гласни и този тетраграм е нещо като съкращение от съгласни, кое то не може да се разчете, ако не се знае сумата. И тък като Вече е изгубено преданието за точното произнасяне на свещеното

и книги все още постоят и същесвтваме Бог с малко „б“. Тази практика беше

въведена изкуствено от безбожния режим. Но защо продължава и днес, вече десет години след падането му?

Най-вероятно по инерция, но това не е опровергавано нито за въвеждащи, нито за нейните.

Думата Бог не е точно превод от еврейския тетраграм. Тя изгаива в славянските езици от санскритската дума „бхагати“ – богат, изпърен с блага.

Съществено е, че коренно променя смисъла си в зависимост от това дали ли е изписан с главни, или с малко „б“. В първия случай, Бог е собствено име и се отнася единствено за истиинския, Единия Бог Всемирни и невидим. Никой друг не може да носи това име. Във втория случай, Бог е собствено име и се отнася единствено за единствената със синоними – Сабат, Елоим, Агона и др.

На нас, позналите Христа като Син Божий, ни е дадена синонимна близост с Бога. Развръсти си велики тайнини за Единосъщната Троица. Дарено ни е богоизпълнение. Оказана ни е висока чест – възможността да общуваме лично с Господа.

Ето защо, ако пишем Бог и съответните местни имена (Му, Го, Той, Си и др.) с малка буква, това не е просто граматическа грешка, а подмърна на истината с лъжа и в крайна сметка – богохуство.

По Вестници, списания

ЦВ

ECE

Бездожният човек

Bизвестното си „Есе за бедния човек“ Йордан Радиков цитира фрагмент от едно оригинално съчинение на богато американско момче. Съчинението носи същото заглавие – „Есе за бедния човек“. То започва така: „У бедния човек всичко е бедно. Бедна е къщата му, бедна е прехраната му, бедна е и колата му...“ Като оставим на страна удивителното непознаване същността на бедността, все пак малкият американски богаташ се опитал да каже нещо съществено. Бедността слага отпечатък върху целия живот на бедняка. По същия начин и нашето еси би трябвало да започне така: „У бездожният човек всичко е бездожно. Бездожни са мислите му, делата му, плановете му, идеалите му, животът му.“ Това е очевидно, защото „не може добро дърво да дава лоши плодове, нито лошо дърво да дава добри плодове“ (Мат. 7:18).

Когато говорим за бездожният човек, трябва да разбираме не само и не единствено атеисти, защото истински атеисти едва ли има, освен това огромен брой религиозни по своята личности са по-големи бездожници от най-явлените атеисти. Вярващият искрено в Бога не може да бъде неморален,

безпринципен, егоцентричен. Бездожният обаче е загубил мярката на своите интереси, възможности и цели. Той е забравил основната истина, че човекът има значимост само тогава, когато се съзмърва не със себе си, а с Бога. Величеството на човека с е постигне пълнотата на Божия образ и подобие в себе си, т. е. да стане по думите на Николай Кузански – „максимален човек“. Такъв човек е праведник, т. е. светец, независимо дали е канонизиран или не. Общуването с него е радост и носи огромно духовно удовлетворение. Такъв човек, според Сърен Киркегор, трябва да се търси дори да се наложи на колене да преброди света. Бездожният е друга порода човек. Преди всичко той е egoist и горделив. Неговото „аз“ стои в центъра на всичките му отношения с околните. За него те не са близки, както учи Христос, а обекти за печалба, изгода и удоволствия. В този смисъл бездожният егоист и горделив. Необходимо ли е да описваме деянятията на бездожният магистрат, полицай, митничар, лекар или учител? В каквато и сфера да се намира бездожният човек, никога не забравя собственото си благополучие.

Синдромът на бездожнилото поведение нямаше да бъде толкова съдъбнонесен за обществото, ако бездожници биха единици. Такива са съществуващи винаги и във всички общества. Опасността за обществото и държавата се по-

на користолюбивите му интереси. Тази неморалност е втората характеристика на бездожния човек. Тя се усеща много болезнено от всички, които общуват с него. Неприкритата непочтеност е вид духовна нечистоплътност. Тя веднага отблъска, наранява и „мирише“ отвратително. Бездожният политик не се чувства отговорен пред своите избиратели. Обвинен в корупция или злоупотреба с властта, той никога няма да подаде оставка по съвест, по вътрешно убеждение. Бездожният бизнесмен с „чиста“ съвест заобикаля законите. Нравствените закони за него са смесно наивни и звучат досадно. Бездожният държавен чиновник рекетира всеки, който е зависъм от него, защото глезда на своя пост, както Бай Ганъо мечтае за Солунската митница. Необходимо ли е да описваме деянятията на бездожният магистрат, полицай, митничар, лекар или учител? В каквато и сфера да се намира бездожният човек, никога не забравя собственото си благополучие.

Какъв е изходът? Решението могат да се измислят достатъчно, но най-важното винаги се забравя. Без-

явява тогава, когато бездожното стане норма на поведение на большинството граждани. Тогава горко на принципите, на вярванияте в Бога, на държавата! Блажени Августин пише: „Държава, в която не се спазват моралните принципи, се превръща в сибирница на разбойници.“ Бъдещето на такава държава е проблематично, в настоящето – ужасяващо. В такава държава нито една сфера не може да бъде просперираща. Човекът с този, който дава смисъл и хармония на всяка дейност. При загубване на божествените принципи обществото поддържа, полудява. Тук-там се довлят някои трезви гласове на морални личности, но обществото вече не може нито да ги чуе, нито да ги разбере. Моралната, икономическа и политическа деградация са неизбежни. Държавата и обществото изпадат в чудовищен колапс, от който трудно може да се излезе. Поклонението на собственото „аз“, на парите, властта и удоволствията се става тотално явление. Библията го нарича робство на дявола. Като всяко робство то никога не носи истинско щастие. Но на щастливи нито бездожници, нито честните хора.

Когато е изходът? Решението могат да се измислят достатъчно, но най-важното винаги се забравя. Без-

Блудният син се завръща

божникът трябва да се промени. Той трябва да осъзнае, че неговият кошмар може да се прекрати само ако наеми пътя към Бога. Подобно на притчата за Блудния син бездожникът трябва да извика: „Татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син; направи ме като един от наемниците си“ (Лук 15: 18-19). Този волъп и зов към Бога е най-голямият подвиг, който човек може да извърши. Това е скок във вечността. От този момент бездожникът вече е друг човек. Той разби-

Димитър МИТЕВ

ЕЗИК СВЕЩЕН

Глаголните времена в църковнославянския език

Сложните глаголни времена имат специфично формообразуване, което се състои от повече от една глаголни форми, обединени от общо граматично значение.

Миналото неопределено време или перфект изразява минало действие, върхено или извършено преди момента на говоренето, но без данни за съврзаност на извършването на действие с никакъв определен минал момент, т.е. без данни за конкретност, за локализираност на действието във времето, напр. Реку ѹѓу застутъни май еси, почът мъл забъръ си. Действието се явява като готов факт. Това време се образува от миналото действително несклоняемо причастие (на -а) на дадения глагол и сегашно време от спомагателния глагол быти. Миналото действително несклоняемо причастие се образува, като се прибавят към инфинитивната основа окончанието -а, -ла, -ло, -ли, съответно за мъжки, женски, среден род и множествено число. Следната таблица илюстрира облика на минало неопределено време:

Единствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " есъ	" " " есъ
3. " " " ёсть	" " " ёсть
Множествено число	
1. неслъ ёсмы	хвайлъ ёсмы
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть
Двойствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть

Единствено число	
1. ймамъ нестї	хорѣ хкалитъ
2. ймашъ "	хощешъ "
3. йматъ "	хощетъ "
Множествено число	
1. ймамъ нестї	хорѣмъ хкалитъ
2. ймашъ "	хощешъ "
3. йматъ "	хощетъ "
Двойствено число	
1. ймакъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть

Единствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть
Двойствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть

Албена ИВАНОВА

Миналото предварително време означава действие, извършено преди друго минало действие, за което се говори. То се образува от миналото действително несклоняемо причастие и миналото несъвршено време от глагола быти. Напр.: неслъ ѹѓомъ (носили бяме). Формите на минало предварително време могат да се видят в таблицата:

Единствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть
Множествено число	
1. неслъ ёсмы	хвайлъ ёсмы
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть
Двойствено число	
1. неслъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть

Бъдещето време означава действие, което ще се върши след момента на говоренето. Бъдещето сложно време се образува от сегашното време на глаголите ѹмѣти (хкалъ) и хотѣти (хкалъ) или бъдещето време на глагола быти (въду, будѣши и т.н.) и инфинитива на състояния глагол, който е неизменяема форма. Предлагаме два типични примера:

Единствено число	
1. ѹмамъ нестї	хорѣ хкалитъ
2. ѹмашъ "	хощешъ "
3. ѹматъ "	хощетъ "
Множествено число	
1. ѹмамъ нестї	хорѣмъ хкалитъ
2. ѹмашъ "	хощешъ "
3. ѹматъ "	хощетъ "
Двойствено число	
1. ѹмакъ, -а, -е съмъ	хвайлъ, -а, -е съмъ
2. " " " ёстѣ	" " " ёстѣ
3. " " " ёсть	" " " ёсть

Гласът на св. отци

Св. Василий Велики

За пчелите (и за хората)

И наистина, всички работи (пчелите) започват под ръководството на един цар и вожд и не искат да отидат по ливадите, докато не видят царя начело на полети им. Царят им не се избира (много често неспособността на изрод да преценява издига на власт най-голямия), нито получава власт чрез жребий (зашото случаите съчтени на жребия често дават могъщество на последния), нито пък наследява баща си в царската власт (защото и той не оставя новено остават необразо-

вани и далеч от всяка добротел поради разкоша и ласкателството). Той има първенство си над всички по природа, понеже и по големина се различава, и по благост на характера. Защото царят, разбира се, има жило, но не го използва за наказание. Това е един от неписаните закони на природата: прите живящите най-голяма власт да са предизвикни в наказанията. Но и които пчели не следват примера на царя, се разкрайват за неразумността си, защото умират от ужилванство.

Нека чуят това християните, които имат заповед на никого да не отвърнат на лошото също, а да побеждават злото с добро.

Подражавай на поведението на пчелата: тя никому с нищо не преди, нико уничожава чуждия плод, когато изгражда пита.

Из „Шестоднев“
беседа 8, 4

Личните карти и християнската свобода

От стр. 1

друго, освен развита компютърна система за статистика и контрол на населението. Оказва се, че ние отдавана на познаваме.

По онова време подобна система имаха само някои от развитите западни държави, далеч не всички. Скандинавските страни например имаха. Други обаче като Франция и Холандия – нямаха. Излиза, че нашата страна има неподозирани традиции в централизирания компютърен контрол.

Съществената разлика се, че в Швеция например ЕГН освен от полицията се използва широко в бита и служи не само за контрол, но и за удобство на гражданините. От него се ползват банките, магазините, здравните заведения, библиотеките. В комунистическа България ЕГН-то беше в услуга на всички в милицията и спецслужбите. Системата на ЕГН (персонален номер) обаче си остава по своята същност тоталитарна, независимо в какъв тип държава се прилага. Тя е предицественик и един от базите на новите електронни документи, които вече се възждат в Европа и САЩ, въпреки че някои страни, както споменахме, прескачат този междунарен етап.

При всички случаи става дума за държавна статистика и строг контрол. (Друг е въпросът, че държавата не може да не упражнява власт и контрол.) Днес обаче държавата и полицейската

система за електронен контрол

се внедрява все по-дълбоко в системата на бизнеса, услугите, обществения живот. Така тя внася повече удобства и улеснения, но след това се върща като буферант, носещ здраво с информациите глобален контрол във всички сфери на живота.

По този начин държавата скоро ще може за секунди, само с един движение на пръста, да знае всичко за всеки свой поданник – кога и къде е пазарувал, какви са аварии на тях, къде е отсядал, къде е играл тенис, какво е състоянието на зъбите му... и един ден може би – къде ходи на църква. Изън този контрол биха били само линиите от персонален номер, но те ще бъдат и извън обществото изобщо.

Това ни зучи ново и неприятно, като си го помислим за Америка, Норвегия или Гърция – страни, които сме свикнали да възприемаме като свободни и добри като символи на свободата.

За нас обаче то не е никаква новост. Доскоро всички ние живехме в подобна реалност. Досиетата на милиони българи биха пълни с информация, за която те съмните не подозираха, че някой може да знае, ЕГН-тата позволява тя да бъде лесно набирана, съхранява и намирана. За човешки права и свободи не можеше да дума да става. Странното

е, че тогава никой не се съмне за чистото на антихриста, косто спокойно можеше да дреме тайно някъде в компютрите на КДС, КГБ и пр. За този проблем се сещаме днес, когато той се повдига в други страни, когато електронният номер заплашва голяма част от света.

Онова, което се случва сега, за нас е

В унисон със западните ценности, говорим в най-общ план за свобода на човека от всякакви ограничения, които не вредят на общество. Божият закон, духовното усъвършенстване и спасението на душата са извън тези рамки. Свободата в днешната западна демократия се изразява предимно във високая жизнена стандарт – свобода да пазаруваш

и не като захвърляха демонстративно паспорти и ЕГН-та. Те просто не отклониха взора си от Господ и не се отрекоха от вицата си, когато бе подложена на изпитание. Изповедничеството не е параноичен страх от неяснотата, а твърдо отстояване на вицата в дни на изпитания.

Днес

също няма какво толкова да ни плаши. Трите шестци не са първият знак на антихриста, който се появява във пари и документи. Същността на проблема е друга.

Преди 2000 години Спасителят, оглеждайки една римска монета, казал: „Отдайте, процес, кесаревото кесарю, а Божието Богу“ (Лука 20:25).

Но кой бил кесарят? – Върховният управител на езическата власт, оръдие на антихриста. Никому обаче не хрумвало да отхвърли тези монети като официално разплащателно средство поради религиозни съображения, нито пък Христос научил никого така.

От древни времена във всяка държава се водила статистика на населението, правили са се преброявания, всеки гражданин с бил записан под някаква форма, притежавал е документ за самоличност със съответни държавни знаци и символи.

По тоталитарно време документите и парите ни биха ошарени с антихристски символи – петолъчки, сърпове и чукове, образите на безбожници и богоубоди. А изповедниците на вицата имаше и тогава и те страдаха до кръз за Христос, но не с гражданско неподчинение,

ко земно благо, а единствено средство за тяхното придобиване стане отрицанието на Христос. Когато заприличат на нещо като партиен билет, изискват отстъпление.

Такава обстановка един ден сигурно ще се установи. Тя вече се подготвя. Но докато още не е настъпила (все още не сме в Шенген!), всичко ненавременно, неадекватно и прибрязано действие от наша страна само услеснява „вицата на беззаконието“, помага ѝ да постигне по-бързо целите си в света. А една от целите на дявола е да всяка смут в душите.

От трите шестци и тайните електронни кодове трябва да се боям, когато те станат модернизиран вариант на древните жертвоприношения в идолските капища. Светите мъченици тогава отказвали да хърват дори и бучка пръст в служба на езическите божества. Съответно, отношението ни към т. нар. Шенгенска зона, разглеждана като електронно пространство за търговия, услуги, информация и контрол, не бива да бъде като към идол, от който ни са в страх, защото има големи зъби, уши и рога. Най-вече трябва да ни е страх от това да му се поклоним, та бил той и с вид на красива фея. Защото само тогава бихме изгубили и християнската си свобода, и спасенето си в Христос.

Започнем ли обаче да се боим сплош от антихристови символи и числа, ние започваме по своеобразен начин да им служим, пренебрегвайки свободата, която ни е дал Самият Христос. Неусетно ставаме техни роби – чрез стражи.

В такъв случай, кога цифрите, кодовете и знаците по електронни карти и пари могат да имат никакво значение за нас? Този въпрос все пак остава с цялата си сериозност.

Отговорът е:

когато станат залог

за нашето християнско православно изповедание. Когато станат единствено средство за добиване на вся-

Така изглеждат новите лични карти, които ще заменят зелените гражданска паспорти. Подлинната трябва да приключи до края на 2000 година. Ще бъдат сменили същите задгранични паспорти и шофърските книжки.

Новите документи са подобни на европейските, но все пак са различни, тъй като България е извън Шенгенския зона. Всяка религиозна паника на този етап е неуместна, както и приобретените действия само биха подорвали авторитета на Църквата. Тези документи, както и кредитните карти, фонокартите и други подобни, все още не са начети на антихриста. Задолжените в тях технологии обаче засухват сериозно отношение и изострено внимание за в бъдеще. Но само чистата светоотеческа православна въра и молитвата могат да ни помогнат да получим ценния дар, да различаваме духовната същност на явленията в модерния свет.

ЦВ

продължение на старото –

от компютъра на тайните служби на комунистическия режим ни предстои – рано или късно – да влезем в компютъра и поставени под контрола на новото световно управление. От „помесен“ тоталитаризъм ни предстои да преминем към световен.

Сега е моментът да определим от какво точно трябва да се страхуваме, как да степенуваме настроението си, откъде да очакваме истината, и истината ще ни направи свободни“ (Иоан. 8:32).

Истината за нас е Христос. Свободата за нас е чрез Христос, пълнотата на Св. Дух. Свободата е в действието на благодатта, която се предава в Православната църква. Свободата е победата над оковите на смъртта чрез Христовото възкресение. Свободата е първо духовна категория, а далеч след това – политическа или социална.

Когато лумвали първите иски на християнството, в света имало роби. Но християнското събрание никога не е считало за такива. Нито клеймото, нито липсата на гражданска свобода били в състояние да отнемат свободата на Христа, защото чрез Него сме осиновени от Самия Бог. А за синовете на християнство робство.

На хилядите християнски мъченици и в древни, и в нови времена, никой не можа да им отнеме свободата – нито тъмници, нито клади, нито императори, нито КГБ. Следователно една нова световна диктатура също не може да отнеме нашата християнска свобода. Това не може да бъде главното ни притеснение.

Св. Антоний Кесарийски пише: „Относно сквер-

нече, свобода да си купиш по-лесно автомобил, свобода да си наемеш по-лесно жилище или да пътуваш. С други думи – свободата да конкурираш повече, по-лесно и по-удобно. Тази свобода не е ищо повече от свободата на удължната книшка.

Православието има други възгледи за свободата: „Ще позирайте истината, и истината ще ни направи свободни“ (Иоан. 8:32).

Истината за нас е Христос. Свободата за нас е чрез Христос, пълнотата на Св. Дух. Свободата е в действието на благодатта, която се предава в Православната църква. Свободата е победата над оковите на смъртта чрез Христовото възкресение. Свободата е първо духовна категория, а далеч след това – политическа или социална.

Когато лумвали първите иски на християнството, в света имало роби. Но християнското събрание никога не е считало за такива. Нито клеймото, нито липсата на гражданска свобода били в състояние да отнемат свободата на Христа, защото чрез Него сме осиновени от Самия Бог. А за синовете на християнство робство.

На хилядите християнски мъченици и в древни, и в нови времена, никой не можа да им отнеме свободата – нито тъмници, нито клади, нито императори, нито КГБ. Следователно една нова световна диктатура също не може да отнеме нашата християнска свобода. Това не може да бъде главното ни притеснение.

Св. Антоний Кесарийски пише: „Относно сквер-

И рече старецът...

Светогорският старец Паисий

Знакът на последните времена

След демонската буря ще изгрее божествената животворна светлина.

Зад светския дух на дисципната „свобода“, зад липсата на уважение към Христовата Църква, към по-възрастните, към родители и учителите, които имат страх Божий, се крият духовно робство, смут и анахрия, които водят света към безизходица, към душевна и телесна гибел.

Зад съзвршеството на системата за обслужване на електронни карти се крие световната диктатура, господство на антихриста: „И той ще направи, щото на всички – малки и големи, богати и сиромаси, свободни и роби – да се даде белег на дисципната им ръка или на челата им, та никой да не може нито да купува, нито да продава, освен она, който има той белег, или името на звъра, или числото на името му. Тук с мъдростта. Който има ум, нека пресметне числото на звъра, понеже е число на човек, и числото му е шестстотин шестесет и шест“ (Откр. 13:16-18).

Св. Антоний Кесарийски пише: „Относно сквер-квания от своя ум, (а не според Евангелието и Христоса), ще бъдат прельстени. На земно благо, а единствено средство за тяхното придобиване стане отрицанието на Господ и не се отрекоха от вицата си, когато бе подложен на изпитание. Изповедничеството не е параноичен страх от неяснотата, а твърдо отстояване на вицата в дни на изпитания.

А „личните на времето“ се виждат ясно. Звярът (така е наречен от своите създатели мощните компютъри в Брюксел) с кодово число 666 е погънал в паметта си почти всички държави. Какво показват тези карти (кредитни, телефонни), електронните карти за самоличност и поставянето на числата, което е преход към антихристиянска печат?

Какво ни казва Христос? „Лицемерци, види на небето уместе да разпознавате, а либите на времето не можете ли?“ (Мат. 16:3)

След възаждането на картите, на електронните удостоверения за самоличност и електронните досиета, за да напредват към поставяне на печата, тези злонамерено създавани системи започват да блокират телевизията, че някой е откраднал картата на друг и е изтеглил пари от него. В същото време ще рекламират „съзвршната система“ на поставяне на печат с лазерен лъч върху ръката или челото, който няма да се вижда, но ще съзържа числото 666 – името на антихриста.

ПАСТИРСКО БОГОСЛОВИЕ

† Американски и Австралийски митрополит ЙОСИФ

Рождество Христово и православните българи в чужбина

Коледа! Рождество Христово! Вече български официален празник! Тържество на радостта. Ден, когото дълбоко свързан с бита и душевността на българския народ! Ден, създаваш уют и веселие, единство и топлота, нравственост и красота! Ден, в който видно със сърцето. Църква възпълва вечната младост на Богомладенец-ца Христос и заедно с всички православни люде с вяра изповядваме, че Роденият от Отца преди всички векове Божи Син се въплъти, при човешки образ, тръгна с човешки стъпки, живя сред нас, бе видян и чут, стана осезаем за нас.

Според обещанието Си е вече две хиляди години Той е с нас, която възвръща в Него, който Го обичаме, който Го следваме, който Му поднасяме свидни дарове. Най-хубавото е, че Той може да живеши от направи в нас, за да се съединим с Него, да станем едно тяло и един дух „Велике, Господи, деният на Твоето Рождество! – възклика св. Ефрем Сирин.“

В св. Евангелие четем: „Бог толков обична света, че отдаче Своя Единороден Син, та всякой,

които вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен“ (Иоан 3:16). Така Синът Божи стана Син Човешки, та синовете и дъщерите човешки да станат синове и дъщери Божии. Той се роди по плът, та ние да се родим по дух. Той слезе на земята, та ние с Него да се издигнем на небесата. Той ни донесе светлина, та да ходим във видения и да живеем в постоянна близост – ние до Него и Той до нас до края на света.

Това задължава и всеки един от нас – стар или млад, мъж или жена, юноша или дете – всички да възвръщат в Христа. Да имаме същите мисли и чувства, каквито имал Той. Зашто Той е същият вчера, и днес, и в веки. Той е хлябът на живота. Той е началото и краят. Той е Спасителят на света. Той е жив. Той е сред нас, където и да сме разселини по света.

Ето Той се роди и тази година, за да ни напомни, че Той е наш брат и съвременник на всеки един от нас. От пълнотата на Неговото присъствие душите ни се обновяват. Той е светлината и диханието за тях. Той ги изпълва с чистота, за да могат да Го съзерцават. Той е пътят, истина и благенният покров, към Който се насочваме.

И колко радостно е, че заедно с милионите православни християни по света, Господ е избрал и нас, православните българи. Така е, трябва да бъдеш избран от Него, за да Го познаеш. Чували ли, брате, и ти, сестро в Христа! Всички ние сме избрани от Христа да Го познаем и да живеем във новото възраждане на България, въпреки че сме в диаспора.

Много ми се иска това мое послание да не остане без полза, да се вземе само като информация или като поздрав за деня. Всеки трябва да извлече поука от него, като стане активен участник в празненствата по повод 2000-та година от Рождението на Христа и идеята 21-ви век?

Нищо няма да придобием от празника, макар да е юбилей, ако не почувствува Рождението на Христа в сърцата си, ако не започнем като Него нов, чист живот на младенци, ако не поставим ново начало на нашето мислене, ако не се преобразим през третото хилядолетие, макар да сме рожби на второто. Всеки от нас трябва да стане още по-добър българин, независимо че ня-

кои са станали граждани и на друга страна в света. Да вярваме в Бога, но да не забравяме и майка България, която вече се радва на доверието на Европа и света. Да обичаме Христа, но по случај Неговото Раждане да си обещаме да подпомогнем с думи и на дело новото възраждане на България, въпреки че сме в диаспора.

Много ми се иска това мое послание да не остане без полза, да се вземе само като информация или като поздрав за деня. Всеки трябва да извлече поука от него, като стане активен участник в празненствата по повод 2000-та година от Рождението на Христа и идеята 21-ви век?

Това значи да си православен българин, където и да си по света, да знаеш, че Господ е до теб, защото името Му е Емануил, което ще рече: с нас е Бог. Всичко останало е въпрос на добра воля, както са казали ангелите в Рождественската нощ.

Честито Рождество Христово! Щастлива Коледа! Родил се Богомладец да обади всички сънародници с всяка радост и мир през юбилейната 2000 година.

ДЕТСКА ПОЩА

Коледно тържество в Сандалски

Скъпа редакция на „Църковен вестник“ пишете едно момиче от неделното училище при храм „Св. вмч Георги“ в град Сандалски.

Никой от нас няма възможност да поднесе дарование на нация Спасител Иисус Христос, както са направили тридесет мъдрици, но в замяна на това, ние, децата от неделното училище при храм „Св. вмч Георги“, направихме едно чудесно тържество по случай Рождество Христово.

То бе организирано с благословенето на Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Натанаил и с любезното съдействие на ставрофорен свещеноиконом Ангел Столичев, архереи и на митрополит Славчо Бочуков.

Тържеството се състои на 25 декември 1999 г. (събота) след св. Божест-

Величка БОЖИНОВА
гр. Санданско

ОТГОВОР

бр. 21

Здравейте,

Пише ви Владимира Илиев Велков от гр. Видин. Отговорът на въпроса от бр. 21 е следния:

Витлеем е град в Палестина на 8 км от Йерусалим. Родно място на Давид и Иисус Христос. Сега се нарича Бейт Лахм (Бейт Лехем).

По време на Рождество Христово римляните владеели Палестина. Началото на почти 700-годишно римско управление се поставило от римския пълководец Помпей, който превзе Йерусалим през 63 г. пр. Хр.

От 395 г. сл. Хр. Палестина (включително и Витлеем) прелипна в Източната римска империя (Византия), а от 634 г. е включена в Арабската халифат.

През 1187 г. е освободен от кръстоносците, но през 1517 г. влиз в състава на Османската империя.

Наполеон напада в Палестина от Египет през 1799 г., но походът му остава без успех.

След края на Първата световна война от 1917 г. Палестина е мандатна територия на Великобритания. На 29.11.1947 г. Генералната асамблея на ООН приема решение на територията на областта да се създадат две държави – еврейска и арабска. Витлеем влиза в пределите на еврейската държава.

ПРАВОСЛАВЕН КЛЕННИК

Януари

Атанасий – името има гръцки произход и означава най-велик. Но сешите това име празнуват на 18 януари, когато се отбелязва паметта на св. Атанасий Велики, архиепископ Александрийски.

На този ден празнуват и ношесите името Атанас, Атанаска, Наско и други производни на името Атанасий.

Максим – името е от латински произход и означава най-велик. Но сешите това име празнуват на 21 януари, когато се отбелязва паметта на преподобния Максим Изопедински. Той е живял през VI в. и е ярък църковен писател, изобличител на монотелитската ерес.

Рисунката на Мариета Цанкова Николова от Добринище спечелила специалната награда на „Църковен вестник“

КОНКУРС

„С какво Рождество Христово промени света“

Завърши конкурсът, организиран от фондация „2000 години Рождество Христово“ и Синдиката на българските училища. „С какво Рождество Христово промени света“ бе темата на националния конкурс за есе и рисунка. Изпратените рисунки са над 60. Участие взеха деца и юноши от пълната страна – София, Ямбол, Плевен, Търговище, Шумен, Добринище.

Рисунките са на деца от начални училища възраст, есета са изпратени предимно от юноши. По своя лична инициатива децата оценяват мястото и ролята на вярата в нашия живот. Именно този факт разкрива, от една страна, че младите хора сами търсят път към Православната църква, а от друга страна, че и Църквата е свършила своята работа, защото това е двустранен процес. Конкурсът ни дава надежда, че съществуват семейства, в които растат зрели и ослънчени като принадлежност към православната вяра млади хора. Присъдени са първа, втора и трета награда за най-доб-

рат на страниците на вестника. Магдалена Вилева от фондация „2000 години Рождество Христово“ сподели с ЦВ: „Конкурсът се явя индикатор за това как младите хора взират на Православието. Как разсъждават във възрастта, в която кумирите са други –

moda, съвременна музика и Интернет, в един агресивен свят, който атакува уединението и желанието да общуваш по своя воля с Бога. Имаме надеждата, че в третото хилядолетие влизаме с мислещи, духовно богати млади хора.“

ЦВ

„Най-прекрасният от синовете човешки“

Иконографска изложба на Деян и Милена Костови

Hа 22 декември в столичната галерия „Витоша“ бе открита изложба под наименование „Ти си най-прекрасният от синовете човешки“ (Пс. 44:3). Изложбата е съвместна работа на Деян и Милена Костови. Младите иконографи са завършили Православния богословски факултет на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“. Икони на Милена Костова се намират в храмове и множество частни колекции в Европа и Америка. Деян Костов е участвал в изографисването на три православни храма в България. Изписва мощепринощици за мощите на св. Серафим Саровски в храма „Св. Георги“ в Пловдив. През 1998 г. е първата му самостоятелна изложба на икони в галерия „Възраждане“ в Пловдив.

От 1998 г. Костови работят в скрип. Изписват икона на св. Серафим Саровски за църквата „Св. Георги“ в Пловдив. Съвместна работа е и иконата на св. Андрей Първозвани за храма „Св. Андрей“ в София. През 1999 г. участват със самостоятелна изложба на икони в галерия „Жанет“, включена в официалната програма на Европа

Настоящата изложба е продължение на първата като идея и дух. Тя включва

Св. Богородица – Ширшая небес

ва представяни вече техни икони, както и нови творби.

Последните години станахме свидетели на комерсиализация на иконографското изкуство. Сникнахме да видяхме все по-лонгоподобни копии на ликовете на светците на Православието. Дори престанахме да забелязваме иконите, изложени по улиците и попили практика от обувките им. „Сръчи“ художници произвеждат тези икони на конвойер, без мисъл за изобразявалото, без духовно послание.

Пълен контраст на това нещество е изложбата на младите иконографи. Дори в текстовете, въвеждащи в духа на творбите, в композицията на иконите може да се открие задълбочено богословско разбиране за същността на иконографията, ейното догматическо обосноваване. Талантливите иконографи творят със съзнанието, че „иконата е богословие в образи, свидетелство, че Син Боги е станал Син Човешки, придобил е път и е станал Богочовешка личност. Тя разкрива преобразяването на материята в светлината на Божествената

благодат. Всеки детайл в иконата, поглед, жест, поиз, характерната обратна перспектива, е подчинен на основната цел – да създава молитвено чувство и да възнеси душата към духовния, Божествения свят“. Изложбата е един кратък катехизис за „най-прекрасният от синовете човешки“. Като основна нишка е проектирана идеята за връзката между Стария и Новия Завет. До ветхозаветния пророк Исаия, предсказал идването на Месия, с „Девицата, която ще засене и ще роди Син и ще му нарекат името Емануил“ (Ис. 7:14), изобразена като „Св. Богородица Ширшая небес“, т.е. по-широва от небесата или както е наречена в една църковна песен „вместлище на Невместимия“. В медальон на гърдите ѝ е изображен „Младочаката“ от Иesseевия корей (Ис. 11:1) – Младенецът Христос. До св. Богородица с иконата на праведния Симеон Богоприемец. Спокойствие и вътрешно изразение блика от лика на свети Симеон, дочакал да види с очите си съблудването на Божийте слова за раждането на „светлината за езичниците и славата на народа на Израил“.

Оригинална идея на ав-

торитета на иконите „Преображение Господне“ и „Възкресение Христово“ – 24 карата. Идеята за комерсиалност на творбите пред изяснянието за действителните мотиви в избора на скъпия материал. Иконографите се опират на авторитета на руския богослов Флоренски, според който златото се използва не като ефектен фон, а като символ на Божествената светлина, в която са потопени образите. Съзнанието за отговорността чрез своето изкуство да запази и изрази „съкровената сложност на православното учение“, се вижда не само в подбора на материали. За разлика от икони своян „колеги“, които в старанието си да прилагат древност на иконата, измислят съмнителни техники като „опушването“, фалшивът е чужд в работата на Милена и Деян Костови. Внушението за древност идва от канонично изпълнение и използването на образи от XII, XIII, XIV век, които според авторите имат силно духовно изльзане.

Макар че напоследък става модерно да се откриват изложби, чиито експонати – дело на екстравагантни – имат претенции за снергийно изльзане, младите иконографи претендират единствено за професионално изпълнение на иконите и първият съвет, който дават на своите купувачи, е да освятят иконата в православен храм.

Директорът на Националния църковно-исторически музей Николай Хаджинев, който откри изложбата на семейство Костови, сподели с нас разъяснение: „Драмата иконографии са безспорно талантливи. Изложбата им е богата като тематика. Силно

Иисус Христос Вседържител

внушение носи подредбата на иконите. Например на една от колоните нааред с по-малките икони на Богородица Майка, на Господ Иисус Христос в центъра е поставена по-голяма икона на св. София, Вяра, Надежда и Любов. Първоначалното впечатление за противоречие отстъпва пред идеята, че името Со-

фия означава още Премъдрост Божия – сърцевината на книгата на мъдростта – Библията.

В творчеството на Деян и Милена Костови има участия от пророчество. Затова изложбата им е не само богословие в образи, а вяра в образи.“

Мария ИАНОВА

Св. Симеон Богоприемец

торите е гравирането на древнохристиянски символи

НОВИ КНИГИ

По случай 2000 г. от Рождество Христово бяха издадени нови три книги на Невоно Преосвещенство Трайнополски епископ Иларион, издадени от

«Поезия за цветята»
Иларион

беликотърновското издателство „ПИК“. „Поезия за цветята“ е стихосбирка с религиозна поезия, „Философия и цветята“ е сборник от стихове и басни за цветята с нравоучителен характер, а „Гласът на камбаните“ съдържа популярно обяснение на св. Апостол Павел за символите в богослужбите посредством на псалмите в богослужението, както и изясняние от блажени Августин на т. нар. „Архимандрит“ (съкращение на целия псалтир в един псалом).

Новоиздадените книги се разпространяват в храмовете и църковните магазини.

«Философия
и цветята»
Иларион

«Гласът на
камбаните»
Иларион

Св. пророк Исаия

пейския месец на културата в Пловдив 99.

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2000 г.

„Църковен вестник“

1 година – 14,400 / 14,40 лв.

6 месеца – 7,200 / 7,20 лв.

3 месеца – 3600 / 3,60 лв.

Цена на 1 брой – 400 / 0,40 лв.

сп. „Духовна култура“

1 година – 6000 / 6,00 лв.

6 месеца – 3000 / 3,00 лв.

Цена на 1 брой – 700 / 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

СВ. СИНОД, София – 1090

ул. „Оборище“ №4

тел. 987-56-11; факс 989-76-00

Главен редактор

АНГЕЛ ВЕЛИЧКОВ

Ръководи се съръжат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ

TB Блок, клон Европа – София, пл. „Св. Неделя“ № 19

банков код: 660 96 608, сметка: 1018147018

Сумите да се изпращат с пощенски записи или по банкова сметка, ако които да се изпращат с пощенски записи или по банковски код на получателя!

Напомняме, че „Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.